

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2019-20-90>

УДК 658

Власний капітал та його вплив на розвиток вітчизняної науки

Любар Оксана Олександрівна

кандидат економічних наук, доцент кафедри бухгалтерського обліку
Вінницького національного аграрного університету

Болахівська Вікторія Вадимівна

магістр факультету обліку та аудиту
Вінницького національного аграрного університету

Сімаков Олег Олександрович

магістр факультету обліку та аудиту
Вінницького національного аграрного університету

Liubar Oksana, Bolekhivska Viktoriia, Simakov Oleg
Vinnitsa State Agricultural University

У статті висвітлено економічно-правову сутність поняття «власний капітал» та його еволюцію у світовій та вітчизняній науці. Власний капітал показує частку майна підприємства, яка фінансується за рахунок коштів власників та власних засобів підприємства. Тривалий час у вітчизняній теорії та практиці питанню фінансування діяльності господарських структур за рахунок капіталу власників приділялась надзвичайно мала увага, але власний капітал як економічна категорія набув поширення в системі фінансового менеджменту підприємства, що є основою механізму управління його фінансами. Власний капітал становить фінансову основу створення й розвитку підприємства будь-якої форми власності та організаційно-правової форми. Також уточнено сутність категорії «власний капітал підприємства» як об'єкта бухгалтерського обліку з позицій різних вчених-економістів, запропоновано його структуру в розрізі джерел формування в процесі господарської діяльності підприємства.

Ключові слова: власний капітал, аналіз капіталу, об'єкт обліку, фінансова стійкість, активи, облікова система, оптимізація структури капіталу, нерозподілений прибуток, джерела власного капіталу, облік.

Любар О.А., Болаховская В.В., Симаков О.А. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ И ЕГО ВЛИЯНИЕ НА РАЗВИТИЕ ОТЕЧЕСТВЕННОЙ НАУКИ

В статье освещены экономически-правовая сущность понятия «собственный капитал» и его эволюция в мировой и отечественной науке. Собственный капитал показывает долю имущества предприятия, которая финансируется за счет средств собственников и собственных средств предприятия. Долгое время в отечественной теории и практике вопросу финансирования деятельности хозяйственных структур за счет капитала владельцев уделялось чрезвычайно малое внимание, но собственный капитал как экономическая категория получил распространение в системе финансового менеджмента предприятия, что является основой механизма управления его финансами. Собственный капитал составляет финансовую основу создания и развития предприятия любой формы собственности и организационно-правовой формы. Также уточнена сущность категории «собственный капитал предприятия» как объекта бухгалтерского учета с позиций различных ученых-экономистов, предложена его структура в разрезе источников формирования в процессе хозяйственной деятельности предприятия.

Ключевые слова: собственный капитал, анализ капитала, объект учета, финансовая устойчивость, активы, учетная система, оптимизация структуры капитала, нераспределенная прибыль, источники собственного капитала, учет.

Liubar Oksana, Bolekhivska Viktoriia, Simakov Oleg. OWN CAPITAL AND ITS INFLUENCE ON THE DEVELOPMENT OF DOMESTIC SCIENCE

The article deals with the economic and legal essence of the notion of "equity" and its evolution in world and domestic science. The essence of the category "equity of the enterprise" has been specified as an object of accounting in terms of different economists and proposed its structure in terms of sources of formation in the process of economic activity of the enterprise. The article deals with the economic and legal essence of the notion of "equity" and its evolution in world and domestic science. Equity represents the share of the property of an enterprise, which is funded by the owners and own funds of the enterprise. For a long time in the domestic theory and practice, the issue

of financing the activities of economic structures at the expense of the owners' capital was paid extremely attention, but own capital as an economic category has become widespread in the system of financial management of the company, which is the basis of the mechanism for managing its finances. Equity is the financial basis for the creation and development of an enterprise of any form of ownership and organizational and legal form. Also, the essence of the category "equity of the enterprise" as an object of accounting in terms of different scholars-economists is specified and its structure is proposed in the context of the sources of formation in the process of economic activity of the enterprise. In our view, the problem of adequate reflection of equity is important both from a scientific and a practical point of view. For example, in agricultural enterprises, for the most part, at all, attention is not given to ensuring the accuracy of the reflection in the accounting of the real amount of its own capital, which is a stereotype inherited from the command-and-control economy. The transition to a market economy, the exit of Ukraine into international markets, crisis management is accompanied by an objective need to increase autonomy, innovations and development of enterprises of various forms of ownership, including mass creation of joint stock companies. Such a transformation of the economy radically changed the conditions of functioning of business entities, which led to the problems associated with ensuring the stability and stability of enterprises. The basis of steady growth and financial stability of each enterprise is equity, and the main source where the necessary information is stored and systematized are accounting. Issues of accounting and reporting in equity reporting at the present stage of market economy development are the most important economic problems, allowing internal and external users of accounting to determine the financial capabilities of the enterprise in the short-term and long-term perspective.

Key words: equity capital, capital analysis, accounting object, financial stability, assets, accounting system, optimization of capital structure, retained earnings, source of equity, accounting.

Постановка проблеми у загальному вигляді. На наш погляд, проблема адекватного відображення власного капіталу є важливою як з наукової, так і з практичної позицій. Наприклад, в сільськогосподарських підприємствах здебільшого взагалі не приділяють уваги забезпеченню точності відображення в бухгалтерському обліку реальної суми власного капіталу, що є стереотипом, успадкованим від адміністративно-командної економіки. Перехід до ринкової економіки, вихід України на міжнародні ринки, подолання кризових ситуацій супроводжуються об'єктивною необхідністю підвищення самостійності, нововведень та розвитку підприємств різних форм власності, серед яких слід назвати масове створення акціонерних товариств. Така трансформація економіки докорінно змінила умови функціонування суб'єктів господарювання, що привело до виникнення проблем, пов'язаних із забезпеченням стабільності та стійкості підприємств.

Основою стійкого росту та фінансової стабільності кожного підприємства є власний капітал, а основним джерелом, де зберігається та систематизується необхідна інформація, є бухгалтерський облік. Питання обліку та відображення у звітності власного капіталу на сучасному етапі розвитку ринкової економіки належать до найбільш важливих економічних проблем, даючи змогу внутрішнім та зовнішнім користувачам бухгалтерської звітності визначити фінансові можливості підприємства на короткостроковий період та довгострокову перспективу. Ця проблема загострюється у зв'язку з відсутністю чіткого та однозначного визначення поняття «власний капітал».

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання обліку власного капіталу достатньою мірою висвітлені та досліджені в науковій літературі як вітчизняними, так і зарубіжними вченими-економістами, такими як В.В. Бланк, К. Маркс, А. Сміт, Д. Рікардо, П. Самуельсон, Ж.Б. Сей, Ж. Тюрго, В.Я. Соколов, Ф.Ф. Бутинець, В.В. Сопко, С.Ф. Голов, А.В. Хмелевська, Г.М. Незборецька, Г.Г. Кірейцев, В.М. Івахненко.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на значний здобуток сучасної наукової думки про методологію обліку власного капіталу, низка питань, пов'язаних з визначенням поняття «власний капітал», його структури, відображення руху в системі бухгалтерських рахунків та звітності, ще недостатньо розроблена та потребує подальших досліджень.

Формулювання цілей статті (постановка завдань). Метою статті є подальший розвиток теоретичних та науково-методичних положень обліку власного капіталу підприємств відповідно до потреб управління.

Виклад основного матеріалу дослідження. Як об'єкт бухгалтерського обліку власний капітал на теренах пострадянського простору почав розглядатися з моменту створення в Україні ринкової інфраструктури та трансформації системи бухгалтерського обліку відповідно до світових стандартів.

Основним джерелом, де акумулюється та систематизується необхідна інформація, є бухгалтерський облік. Наявність капіталу є умовою створення та розвитку бізнесу. Підприємство, що здійснює господарську діяльність окремо від інших, має володіти

капіталом. Структура й динаміка власного капіталу є найсуттєвішими показниками, що визначають фінансовий стан підприємства. Власний капітал показує частину майна підприємства, яка фінансується за рахунок коштів власників та власних засобів підприємства. Фактично він є не тільки основою створення підприємства, але й стабільністю та продовженням його господарської діяльності [1, с. 309].

В науково-економічній літературі вчені наводять різні визначення власного капіталу (табл. 1). Якщо їх підсумувати, то можна створити таку дефініцію: власний капітал – це вкладення власників, власні джерела підприємства, що без визначеного терміну повернення внесені засновниками або залишені ними на підприємстві з чистого прибутку. Складові частини власного капіталу показують суму, яку власники надали в розпорядження підприємства як внески або залишки у формі нерозподіленого прибутку, або суму, яку підприємство одержало у своє розпорядження без повернення від інших юридичних та фізичних осіб [2, с. 56–57].

Під час розгляду економічної сутності власного капіталу необхідно виокремити ключові характеристики капіталу, які полягають у тому, що він:

- виступає в ролі основного чинника виробництва;
- характеризує фінансові ресурси підприємства, які приносять прибуток;
- використовується як основне джерело формування фінансової стійкості його власників;
- є головним мірилом ринкової вартості підприємства, адже саме його динаміка є

важливим показником ефективної господарської діяльності [6, с. 225–226].

Власний капітал є одним з найістотніших та найважливіших показників, оскільки виконує функції:

- самостійності та влади, тобто розмір власного капіталу визначає ступінь незалежності та впливу його власників на підприємство;
 - відповідальності й захисту прав кредиторів, тобто відображений в балансі підприємства власний капітал є для зовнішніх користувачів мірилом відносин відповідальності на підприємстві, а також захистом кредиторів від втрати капіталу;
 - довготермінового кредитування, тобто перебуває в розпорядженні підприємства необмежений час;
 - фінансування ризику, тобто власний капітал використовується для фінансування ризикових інвестицій, на що можуть не погодитись кредитори;
 - кредитоспроможності, тобто в разі надання кредиту за інших рівних умов перевагу віддають підприємствам з меншою кредиторською заборгованістю та більшим власним капіталом;
 - компенсації понесених збитків, тобто тимчасові збитки мають погашатись за рахунок власного капіталу;
 - розподілу доходів та активів, тобто частки окремих власників у капіталі є основою розподілу фінансового результату та майна в разі ліквідації підприємства [7, с. 280–281].
- Реалізація цих функцій дає змогу досягнути досить високої ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства.
- На основі моніторингу спеціалізованих економічних видань в галузі бухгалтерського

Таблиця 1

Типові підходи до визначення поняття «власний капітал»

№	Автор	Визначення власного капіталу
1	А.В. Хмелевська та Г.М.Хнезборецька	Модифікована величина заборгованості підприємства його засновникам у розмірі вартості активів, які ним забезпечуються [3, с. 193].
2	М.Г. Стоянова, Н.Г. Сичов	Категорія, що виражає частку власників у засобах виробництва.
3	О.І. Пилипенко	Загальна вартість власних засобів підприємства, які належать йому на правах власності та використовуються ним для формування його активів [4, с. 8].
4	В.В. Сопко, С.Ф. Голов, Б.А.ХРайзберг, Д.Л. Міддлтон, Л.К. Чедвик	Капітал, вкладений власниками (засновниками) підприємства.
5	П.С. Безруких, Н.П. Кондратков, Л.П. Краснова, Г.В. Савицька	Джерело утворення майна, основне джерело фінансування [5, с. 372].

обліку можна виділити три основні підходи до тлумачення сутності власного капіталу.

Таким чином, проаналізувавши підходи різних авторів до трактування сутності поняття «власний капітал», можемо надати таке визначення цього терміна: власний капітал – це загальна сума власних джерел фінансування активів, які по праву належать підприємству та сформовані за рахунок внесків власників, а також додатково створених та отриманих в процесі господарської діяльності власних коштів підприємства.

Це визначення дає змогу обґрунтувати доцільність структурування елементів власного капіталу підприємства для потреб обліку й аналізу за джерелами формування в процесі господарської діяльності (рис. 2).

Розроблена схема структури власного капіталу дає можливість чітко виокремити стартові можливості підприємства й потенціал щодо створення власних фінансових ресурсів як результат господарської діяльності (у вигляді резервів, прибутку чи інших надходжень). Характеристика складових власного капіталу за визначеною структурою подана в табл. 1.

Варто зазначити, що для максимального збільшення ефективності діяльності підприємства потрібно ідеально засвоїти процес управління власним капіталом та його облікову методологію. Зазначимо, що обліковий процес складається з багатьох блоків, які мають бути деталізовані та конкретизовані, а в подальшому представлені в технологіч-

<h1>ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ</h1>		
<p>Економічний підхід</p> <p>Власний капітал – це загальна вартість засобів, фінансових коштів підприємства, які належать підприємству на правах власності і використовуються ним для формування певної частини його активів [8, с. 234]</p>	<p>Обліковий підхід</p> <p>Власний капітал – частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань (НП(С)БО 1) [9]</p>	<p>Правовий підхід</p> <p>Власний капітал – це власні джерела фінансування підприємства, які без визначеного строку повернення внесені його засновниками (учасниками) або залишені ними на підприємстві з чистого прибутку [10, с. 44] (ВК 2015)</p>

Рис. 1. Визначення власного капіталу

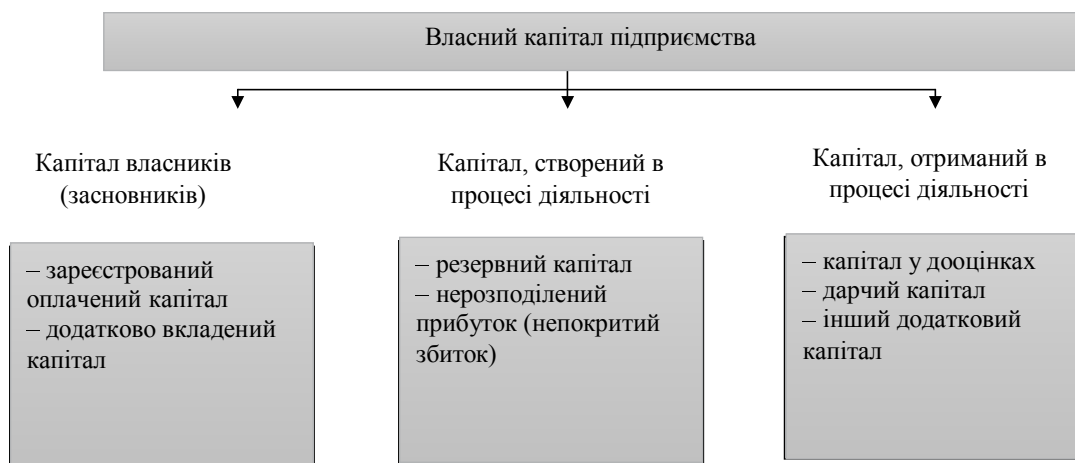

Рис. 2. Склад власного капіталу підприємства за джерелами формування в процесі господарської діяльності

Таблиця 2

**Елементи власного капіталу за джерелами формування
в процесі господарської діяльності, їх характеристика**

№	Складові власного капіталу	Характеристика
1	Капітал власників (засновників)	Складається зі внесків засновників, як зареєстрованих у державних реєстрах (статутний капітал, пайовий капітал), так і незареєстрованих, так званих додаткових внесків засновників.
1.1	Зареєстрований оплачений капітал	Сума фактично оплаченого зареєстрованого капіталу. Визначається різницею між сумою власного капіталу згідно з установчими документами (статутний капітал, пайовий капітал) та сумою неоплаченого й вилученого капіталу.
1.2	Додатково вкладений капітал	Додатково вкладений власниками (засновниками) капітал є в корпоративних підприємствах емісійним доходом від продажу акцій власної емісії, у партнерських та індивідуальних підприємствах – додатковими внесками засновників на добровільних засадах задля забезпечення розвитку підприємства.
2	Капітал, створений в процесі діяльності	Капітал, отриманий в процесі господарської діяльності підприємства складається з резервного капіталу, розподіленого та нерозподіленого прибутків (зменшений на непокриті збитки).
2.1	Резервний капітал	Є сумою резервів, утворених згідно з чинним законодавством або установчими документами за рахунок нерозподіленого прибутку підприємств.
2.2	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Є чистим фінансовим результатом діяльності підприємства після сплати доходів власникам та формування резервного капіталу.
3	Інший власний капітал	Капітал, отриманий в результаті безоплатної передачі майна або індексації майна чи з інших джерел.
3.1	Капітал у дооцінках	Капітал, що складається із сум дооцінки необоротних активів та фінансових інструментів.
3.2	Дарчий капітал	Є вартістю необоротних активів, безоплатно одержаних підприємством від інших юридичних або фізичних осіб.
3.3	Інший додатковий капітал	Інші види додаткового капіталу, отримані чи створені в процесі господарської діяльності (грошові та майнові пожертви, гранти тощо).

них та структурних аспектах. Конкретизація технології облікового процесу залежить від складу об'єктів управління, сукупності операцій, технічних засобів оброблення та перетворення даних у систему показників. Склад і структура об'єктів управління визначаються галузевою (промисловість, сільське господарство, будівництво тощо), рівневою (бригада, ділянка, цех, ферма, підприємство, асоціація) ієрархією та іншими ознаками господарської ланки.

Первинний облік – це перший етап облікового процесу. В його змісті ми можемо побачити первинне спостереження, тобто сприйняття господарського факту (явища або процесу), вимір у натуральному та вартісному вираженні, внесення до носіїв облікової інформації, тобто документів.

Другим етапом облікового процесу є поточний облік (реєстрація даних відображається в системі рахунків в облікових реєстрах). Під

час його здійснення в ручному обробленні витрачається значна кількість часу. Отже, його організація є дуже важливим аспектом. Протягом поточного обліку здійснюються оброблення, реєстрація та запис даних первинного обліку в облікові реєстри, відбуваються групування та перегрупування їх задля отримання необхідної інформації.

Поточний облік зумовлює ті організаційні елементи, сукупність яких формує його як об'єкт організації. Цими об'єктами є облікові номенклатури поточного обліку (дані, показники), носії облікових номенклатур (облікові реєстри та документи, які складаються на цьому етапі облікового процесу), документообіг та забезпечення облікового процесу.

Відомо, що бухгалтерський облік інформує про стан і зміни господарства, його елементи, здійснює контроль за наявністю, рухом, використанням об'єктів господарювання, а також виконує функцію оцінювання резуль-

татів роботи. Досягти цього можна на основі узагальнення даних на підсумковому етапі. Підсумковий етап облікового процесу дає можливість отримати дані про результати за будь-який період роботи.

Заключним етапом облікового процесу є підсумковий, який іноді називають балансовим узагальненням (звітністю). Це фінальний етап облікового процесу, який можна охарактеризувати як упорядковану сукупність операцій з формування показників, що відображують результати виробничої та господарської діяльності підприємства за певний період.

Підсумковий облік як етап облікового процесу визначає об'єкти, які мають бути організовані, а саме номенклатуру, носії номенклатури, рух носіїв та забезпечення обліку.

Складання підсумкових показників формування звітних форм – це досить кропіткий процес. Слід зазначити, що він відбувається за досить короткий період. За цей час необхідно заповнити різні звітні форми, підготувати аналітичні висновки, пояснення тощо.

Під час здійснення тих чи інших маніпуляцій з власним капіталом підприємства важливо формувати управлінське рішення щодо розподілу та використання. За наявності альтернативних проектів управлінських рішень їх вибір для реалізації повинен базуватись на системі критеріїв, які визначають політику управління прибутком підприємств.

Крім того, надзвичайно важливим є аналітичний облік нерозподіленого прибутку, адже він дає змогу власнику підприємства не лише раціонально використовувати власне майно (капітал) у процесі діяльності, але й виявляти найефективніші шляхи отримання прибутку, відповідно, максимізувати його. Розроблення певної форми звітності внутрішнього регламенту підприємства допоможе зробити це своєчасно та значно спростить управління складовими власного капіталу. Отже, проміжним висновком може бути теза про те, що облік власного капіталу є трудомістким (особливо для великих підприємств), тому шляхів удосконалення у цій сфері завжди буде безліч.

Наприклад, можна виділити один з них. Ефективного результату в розгляді цього питання можна досягти шляхом використання інформаційних систем та комп'ютерних технологій в обліку.

Більшість підприємств застосовує стандартні професійні програми бухгалтерського обліку, такі як «1С:Бухгалтерія», «ПАРУС», «Галактика», «SAP», які спеціалізовані на

замовленні конкретного суб'єкта господарювання задля автоматизації окремих завдань обліку. Однак це припускає чималі витрати. Як негативний приклад можна навести програмне забезпечення бюджетних установ. Програмні пакети, які використовуються державними інстанціями, є вкрай неактуальними сьогодні, що приводить до деформування результатів роботи підприємств. Значно поліпшило ситуацію застосування більш сучасних програмних продуктів. До цього можна додати, що досить складною залишається проблема дооцінки (уцінки) капіталу, оскільки проведення переоцінки активів є складним та багаторівневим процесом, складність якого полягає в тому, що він потребує досить трудомістких розрахунків на всіх етапах його здійснення: від обґрунтованості прийнятого рішення про проведення переоцінки до визначення її кінцевих результатів. Важливим моментом є автоматизація розрахунків переоцінки, яку можна здійснити шляхом використання навіть програми «Microsoft EXCEL». Однак лише «Microsoft EXCEL» недостатньо для повноцінного ведення обліку на підприємствах [11].

Висновки з цього дослідження. Розгляд поняття «власний капітал» в обліково-економічній літературі дає підстави говорити про дискусійність його визначення. Це зумовлене відсутністю єдиної теорії капіталу, відповідно, трактування природи капіталу. Вивчивши різні позиції, ми дали комплексне визначення поняття «власний капітал»: сукупність фінансових ресурсів суб'єкта господарювання, що належать йому на правах власності та були створені за рахунок коштів власників підприємства або в результаті його ефективного господарювання, наявність яких забезпечує фінансову стійкість підприємства, тобто можливість та безперервність господарської діяльності та зниження його фінансового ризику.

Висвітлені етапи облікового процесу, чітке дотримання яких дасть змогу примножити ефективність діяльності підприємства, організувати економічно-раціональну послідовність дій під час оперування власним капіталом. Систематизація складу об'єктів управління, сукупності операцій, технічних засобів оброблення та перетворення даних у систему показників в перспективі дасть можливість вивести рівень управління та розвитку підприємства на більш високий рівень та підвищити його конкурентоспроможність на ринку.

Вдосконалення методики проведення аналізу фінансового стану підприємства за рахунок досвіду зарубіжних країн та надбання українських вчених в цій галузі дасть змогу забезпечити аналітиків та власників інформацією про структуру капіталу підприємства та спрогнозувати, чи буде підприємство мати в наступному звітному періоді бажаний розмір прибутку, а також визначити резерви збільшення прибутку підприємства.

Всі пропозиції, які мають рекомендаційний характер стосовно вдосконалення (спрощення) ведення обліку власного капіталу під-

приємства як складової частини фінансової системи, певною мірою дадуть змогу знизити трудомісткість облікових робіт, допоможуть зробити облік більш точним та оперативним, забезпечать більш системне ведення цієї ділянки бухгалтерського обліку згідно з нормативними актами, зменшать вірогідність як навмисних, так і ненавмисних помилок, а також дадуть можливість підвищити об'єктивне формування та достовірність фінансових результатів, допоможуть чітко корегувати використання прибутку за конкретними напрямками.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Сук Л.К., Сук П.Л. Фінансовий облік. Київ : Знання, 2012. 647 с.
2. Гуренко Т.О. Сучасний погляд на власний капітал. *Вісник НУБіП*. 2013. № 20. URL: <http://nubip.edu.ua/sites/default/files>.
3. Хмелевська А.В., Незборецька Г.М. Власний капітал за атрибутами об'єкту бухгалтерського обліку. *Сталий розвиток економіки*. 2011. № 4. С. 192–194.
4. Пилипенко О.І. Облік та аналіз власного капіталу: теорія і практика : автореф. дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.06.04 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит». Київ, 2005. 20 с.
5. Вівчар О.Й., Саварин В.М. Власний капітал як фінансове джерело функціонування підприємства. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2009. Вип. 19.5. С. 146–150.
6. Вівчар О.Й. Власний капітал як фінансове джерело функціонування підприємства. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2009. Вип. 19 (5). С. 146–150.
7. Петренко Н.І. Бухгалтерський облік і контроль операцій з руху пасивів підприємства: проблеми теорії, методології, практики. Житомир : ЖДТУ, 2012. 544 с.
8. Надбережна Т.А. Вплив структуризації власного капіталу на організацію бухгалтерського обліку. *Економічні науки*. 2010. № 15 (1). URL: http://www.nbuv.gov.ua/ujrn/soc_gum/Evu/2010_15_1/Nadber.pdf.
9. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 7 лютого 2013 р. № 73 URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
10. Шара Є.Ю. Фінансовий облік II. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 408 с.
11. Бугай О.В. Особливості використання сучасних інформаційних технологій в обліку власного капіталу підприємства. *Облік, аналіз та аудит: еволюція, сучасний стан та перспективи розвитку* : збірник матеріалів Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (Київ, 9 грудня 2014 р.). Київ : КНЕУ, 2014. С. 343–345.

REFERENCES:

1. Suk L.K. Finansovyi oblik / L.K. Suk, P.L. Suk. – K. : Znannia, 2012. – 647 s.
2. Hurenko T.O. Suchasnyi pohliad na vlasnyi kapital / Visnyk NUBiP. – 2013. – № 20. URL: <http://nubip.edu.ua/sites/default/files>.
3. Khmelevska A.V. Vlasnyi kapital za atrybutamy ob'iektu bukhhalterskoho obliku / A.V. Khmelevska, H.M. Nezboreska. *Stalyi rozvytok ekonomiky*. – 2011. – № 4. – S. 192–194.
4. Pylypenko O.I. Oblik ta analiz vlasnoho kapitalu: teoriia i praktyka: avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stupenia kand. ekon. nauk 08.06.04 — Bukhhalterskyi oblik, analiz ta audyt / O.I. Pylypenko. – K., 2005. – 20 s.
5. Vivchar O.Y. Vlasnyi kapital yak finansove dzherelo funktsionuvannia pidpryemstva / O.Y. Vivchar, V.M. Savaryn. *Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy*. – 2009. – Vyp. 19.5 – S. 146–150.
6. Vivchar O.Y. Vlasnyi kapital yak finansove dzherelo funktsionuvannia pidpryemstva / O.Y. Vivchar. *Nauk. visn. NLTU Ukrainy*. – 2009. – Vyp. 19 (5). – S. 146–150.
7. Petrenko N.I. Bukhhalterskyi oblik i kontrol operatsii z rukhu pasyviv pidpryemstva: problemy teorii, metodolohii, praktyky / N.I. Petrenko. – Zhytomyr : ZhDTU, 2012. – 544 s.

8. Nadberezhna T.A. Vplyv strukturyzatsii vlasnoho kapitalu na orhanizatsiiu bukhhalterskoho obliku / T.A. Nadberezhna. Ekonomichni nauky. – 2010. – № 15 (1). URL: http://www.nbu.gov.ua/ujrn/soc_gum/Evu/2010_15_1/Nadber.pdf.

9. Natsionalne polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku 1 “Zahalni vymohy do finansovoi zvitnosti”, zatverdzhene Nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy № 73 vid 07.02.2013 r. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z033613>.

10. Shara Ye.Yu. Finansovyi oblik II / Ye.Yu. Shara. – K. : Tsentri uchbovoi literatury, 2012. – 408 s.

11. Buhai O.V. Osoblyvosti vykorystannia suchasnykh informatsiinykh tekhnolohii v obliku vlasnoho kapitalu pidpriemstva / O.V. Buhai. Oblik, analiz ta audyt: evoliutsiia, suchasnyi stan ta perspektyvy rozvytku : zbirnyk materialiv Vseukrainskoi studentskoi naukovo praktychnoi konferentsii. Kyiv, 9 hrudnia 2014 r. K. : KNEU, 2014. – S. 343–345.